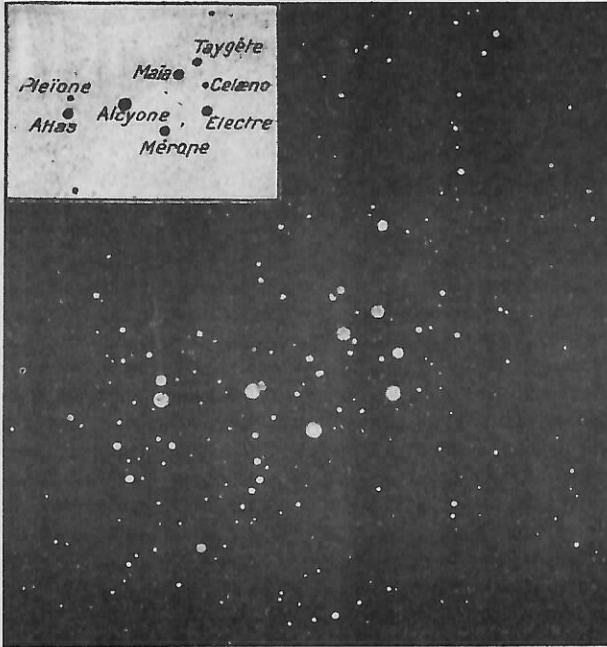

FÉLAGSBLAÐ NÝALSSINNA

TÍMARIT UM STJÖRNUSAMBANDSMÁL

EFNISYFIRLIT:	bls.
ÞAÐ ER FJARSKYGGNI TIL ANNARRA HNATTA	2
eftir Þorstein Guðjónsson	
STEFNUMARK NÝALSSINNA	5
eftir Bjarna Bjarnason, Brekku	
TVENNS KONAR SKILNINGUR Á EÐLI DRAUMA	7
eftir Þorstein Jónsson á Úlfsstöðum	
FÉLAGATAL NÝALSSINNA	9
REKSTRARREIKNINGUR 1966	13
EFNAHAGSREIKNINGUR 1966	14
KRAFTUR FRÁ STJÖRNUNUM	14
eftir Þorstein Jónsson	

Útgefandi : Félag Nýalssinna
Pósthólf 1159, Reykjavík.

Ritstjóri : Þorsteinn Jónsson
Úlfsstöðum, Borgarfirði

FORSÐUMYND: Eitt þekktasta stjörnumerkið, sem blasir við okkur á heiðskír- um vetrarkvöldum, er Sjöstjarnan. Hún er í Nautsmerkinu, sem er næsta stjörnumerki til hægri við Veiðimanninn (Orion). Sjöstjarnan er óregluleg stjörnuþyrping og samanstendur af nokkrum hundruðum stjarna, og í allmismunandi fjarlægð. Sjónskarpir menn geta greint sjö til átta stjörnur á þessari þyrpingu og heita þær: Pleione, Maia, Taigete, Alcyone, Merane, Electre, Celæno og Atlas. Með litlum sjónauka má sjá miklu fleiri. Samkvæmt grískri goðsögn voru þessar stjörnur sjö dætur Atlas, jötunsins, sem ber heiminn á herðum sér. Þessi stjörnuþyrping er sveipuð þunnri geimpöku, og eru því allar fjarlægari stjörnur hennar miklu óskýrari, en ef ekkert geim- efni skyggði á þær.

Heimild: Manuel pratique d' astronomie eftir Lucien B. Ruadaux.

ÞAÐ ER FJARSKYGGNI TIL ANNARA HNATTA.

(Erindi).

Á fundi sem Nýalsinnar héldu hér í vor, var sýnd m. a. mynd af borð- dansi svokölluðum, úr danskri spíritistabók nokkurra ára gamalli og sást þar greinilega hvernig borðið lyftist án þess að nokkur lyfti undir það. Ég veit ekki til þess, að þessi bók hafi verið orðin mjög kunn, þegar þetta var, nema meðal þeirra sem sérstakan gaum gefa slíkum málum. En hvað sem því líður, þá varð þessi sama mynd fyrir mér í bókabúð núna alveg ný- lega, og þegar ég fór að gå að blaðinu, sem hún var í, þá var þetta þýskt viku- eða heimilisblað með myndum. Þykir mér það benda til vaxandi áhuga- almennings á slíkum efnum, að mynd eins og þessi skuli nú vera farin að þykja gott blaðefni, og mætti nefna mörg dæmi um hið sama víðsvegar að. Það er skoðun mín, að þetta sem kallað hefur verið spíritismi eða sálar- rannsóknir eða sambandsfræði sé svo fjarri því að vera dautt eða deyjandi, að áhugi á því sé nú í miklu meiri uppgangi en var fyrir nokkrum árum, og væri það efni í sérstakt erindi að rekja það mál, en ekki skal það gert hér. Það sem liggur hér fyrir er að ræða og leitast við að gera sér ljóst, hvar framliðnir eru eða með ö. o. að gera sér grein fyrir, hvaðan þau stafi þessi fyrirbæri sem spíritistar hafa haldið fram og talið vera sönnun fyrir því að látnir lifi.

Það er nú ekki hægt að ganga fram hjá því, þegar minnzt er á þessi mál, að ekki hefur verið um það eitt að ræða að fyrirbærunum hefur verið haldið fram, af spíritistum og öðrum, heldur hafa þau einnig verið vefengd mjög. Það má jafnvel sjá það á rithætti sumra manna að þeim finnast eins og eitt- hvað hneykslanlegt við það að orð sé haft á þessum hlutum. En ekki er það skoðun mín að svo sé. Mér þykir það einmitt ávinningur að auglýsing eins og sú sem Morgunn, tímarit Sálrannsóknafélags Íslands lét frá sér fara fyrir nokkru, undir fyrirsögninni Hvar eru hinir framliðnu? skyldi koma fram, því að með því veitist tilefni til að ræða málið. Þær kenningar, sem þarna komu fram eru alls ekki nýjar, heldur hafa þær fylgt andatrúnni lengi, en það var nýtt að þeim var haldið fram svo bert og ögrandi, með auglýsingu í fimm dagblöðum. En það ber ekki á því að andstæðingar spír- ista hafi notað vel það tækifæri, sem með þessu gafst til að andmæla kenn- ingu þeirra. Við þessu hefur nefnilega ekkert svar komið fram, nema ef nefna skyldi það svar sem bókmenntafræðingur Alþýðublaðsins skrifaði til

að hneykslast á auglýsingum Morguns, en lítið var þar vikið að efni þeirra og alls ekki borið á móti því. Andatrúarmenn köstuðu út mörsiðrinu eins og Barði forðum og við það skaut mótstöðumönnum þeirra skelk í bringu og reyna nú ekki framar að vinna Borgarvirki þeirra. Eða með öðrum orðum: það er ekki annað að sjá en að fullyrðingar þær sem fram komu í auglýsingunni séu teknar gildar og fá að standa sem síðasta orð. Og hver verður þá niðurstaðan ef þessu fær að verða ómótmælt og engar athugasemdir koma fram. Hún verður sú að það verður almenn og ríkjandi skoðun í landinu, að til sé annar heimur á þann hátt sem þarna var útlístað, og nú skal láta heyra með orðalagi auglýsingarinnar sjálfrar:

"Ef sannleikurinn hefði jafn mikið fé til umráða og lygin myndi hvert mannsbarn í dag vita að maðurinn lifir eftir líkamsdauðann. Vísindin eru fyrir löngu búin að sanna þetta. Já, ekki aðeins sanna, - heldur margsanna. En þetta hefur enga hernaðarþýðingu - svo vitað sé - og þess vegna, meðal annars, hafa ríkisstjórnir stórveldanna lítinn áhuga á málinu - enn sem komið er. Frægir vísindamenn og einstaklingar (jafnvel ráðherrar og önnur stórmenni!) eru þó fyrir löngu sannfærðir um að fleira er til en puttin kemst í.

Okkar efnisheimur er gisinn og grisjóttur samanborið við hinn varanlega "efnisheim" hinna framlíðnu. "Efni" þess heims er miklu þéttara og stöðugra en nokkuð það efni sem venjulegt fólk sér í kringum sig. Sveifluhraðinn (önnur bylgjulengd) gerir hann ósýnilegan í okkar augum enda þótt hann sé rétt við nefið á okkur og bæði sýnilegur og áþreifanlegur þeim sem þar lifa og starfa"

Þannig hljóðar nú þessi auglýsing og þykir mér reyndar orðalagið á henni ekki nógu vandað. Mætti þá ætla að hugsunin sé nokkuð í samræmi við það og ekki nógu ljós. Það er ekki falleg Íslenska að segja að puttin komist ekki yfir í annan heim og ekki heldur að sá annar heimur sé rétt við nefið á mér og þér. Og það er ekki ljós hugsun eða vísindalegt að halda, að með því að tala sveiflur eða hærri bylgjulengd séu færð nokkur rök fyrir ósýnilegum heimi.

Maður sagði mér nýlega frá samtáli sínu við annan mann, og ræddu þeir einmitt um þetta efni. Hélt þessi annar, sem er flugmaður, að hin margvíslega geislan sem tækin nema en augun ekki, bæri vott um að margt gæti verið til sem leyndist fyrir sjónum benti honum þá á það, að öll þessi ósýnilega geislan sem eðlisfræðingar hafa fundið og gert tiltæka til notkunar, stafar nú einmitt frá þessu sama efni, sem við höfum allir fyrir augum. Þetta fannst flugmanninum athyglisvert og sagðist ekki hafa hugleitt þetta áður á þann hátt. - Geislunin er jafnan frá efni til efnis, frá hlutum til hluta, en ekki utan efnisins eða út úr efninu. Og mörg er sú geislan sem stafar frá stjörnunum og til þeirra, frá stjörnu til stjörnu, en á það var ekkert minnst í auglýsingu Morguns eða ritum sem fylgja líkri stefnu. Útsýnina til stjarnanna vantar og það veldur villunni og sjónleysinu: Að tala um heim sem sé miklu stöðugri í sér en efni þessa heims og unljúki hann þó er hrein fjarstæða, eins og hver maður getur séð. Og það er ástæða til að vekja athygli á því að margar af þessum spíritista hugmyndum eiga rætur sínar að rekja til kenninga sem eitt sinn voru uppi í vísindum, en síðar hafa reynzt rangar. Þannig er þessi hugmynd um afar þéttan og óstöðugan ósýnilegan heim bersýnilega afkvæmi eters eða ljósvakakenningar-

innar, sem uppi var um síðustu aldamót, en síðan hefur verið hafnað. Reyndist hún ekki hafa verið annað en heilaspuni eða ímyndun, sem sprottin var af nokkurskonar nauðsyn líkt og hin hreyfanlegu kristallshvel forðum, sem ætlað var að skýra göngu stjarnanna út frá því að jörðin stæði kyrr. Kristalshvelin voru aldrei til fremur en eterinn eða ljósvakinn og það að menn hugsuðu sér þau, stafaði ekki af öðru en vanþekkingu. En það vill svo til, að nokkurskonar kristalshvel lifa einnig áfram í hugmyndaheimi spíritista líkt og eterinn, og þessu til sönnunar skal ég lesa hér smákafla úr bók Jónasar Þorbergssonar: Ljós yfir Landamærin. :

" Táknaæn mynd af jarðarsviðinu (í miðju) og sjö tilvistar sviðum sem henni fylgja, eftir því sem fremstu dulfræðingar, lífs og liðnir, hafa fengið að kanna of fræðast um. Sviðin aðgreinast af sífellt hækkandi öldutíðni, en eru þó að meira eða minna leyti í sama rúm-taki og næsta svið. Öll hafa þau sjálfstætt yfirborð og sjálfstæða tilvist lífvera. Þroski og viska ræður för hverrar lífveru af lægra sviði upp á hærri. Sviðin eru á myndinni gerð jöfn, en það má ekki takast bókstaflega. Öll til samans fylla þau ótiltekna órafjarlægð út í geimrúmið. Hvað við tekur þar fyrir utan er hulinn leyndar-dómur. "

Þessi hugmynd kemur prýðilega heim við heimsmynd miðalda, því að þar var einmitt gert ráð fyrir sjö kristalshvelum með sól, tungli og fimm plánetum og hinu áttunda yzt og efst og hulinn leyndar-dómur allt þar fyrir handan.

Þannig mætti telja upp hugmyndir dulræunnar hverju eftir aðra og sýna fram á að þær eru ekki annað en gamall misskilningur, sem löngu er búið að varpa fyrir borð annarsstaðar. Það bjarg sannleikans sem slíkir menn byggja á er býsna valt eins og sjá má á myndinni á móti bls. 192 í bók Jónasar - en sú mynd segir raunar alveg það sama og auglýsingin frá Morgni - og bera svo saman við hvaða eðlisfræðibók sem er. Það kemur í ljós, að þar sem stendur eterheimur á mynd Jónasar, stendur aðeins útfjólubláir geislar í eðlisfræðinni, og þar sem stendur öldusvið efnisheims jarðarbúa hjá Jónasi, segir eðlisfræðin að sé sú geislun, sem augað nemur sem sýnilegt ljós, en hvorki efni né efnisheimur.

Af þessu sem hér hefur verið sagt mætti ætla að allt það sem spíritistar hafa trúað á og raunar margir aðrir, væri með öllu rakalaust, úr því að skýringar þeirra eru svo misheppnaðar. En þessu er nú mjög á annan veg farið og mér þykir gott að geta sagt að málstaður spíritista er um sumt miklu betri en ætla mætti eftir þessu kenningakerfi þeirra. Það er til marks um ófullkomleik kenninganna hve lítil framförin hefur orðið í spíritismanum áratugum saman, en hinsvegar er engin ástæða til að rengja fyrirbærin, af þessum sökum. Það fer svo fjarri því að öll fræði spíritista séu marklaus, að í þeim er jafnvel meiri sannleikur fólgin en þeir vita sjálfir. Hver mundi til dæmis vilja heita því nú að hugsamband milli einstaklinga eigi sér stað, og þá geta menn ekki heldur neitað því að lífgeislan á sér stað, sem ber áhrif frá einum líkama til annars, frá einu heila - og taugakerfi til annars. Og til þess að gera langa sögu skamma ætla ég að segja hér frá skýringunni á fyrirbærum spíritismans eins og mig dreymdi hana í morgun. Mér þótti sem nokkrir menn væru að ræða með sér af

talsverðum áhuga hvað þetta væri of þóttist ég greinilega heyra þessi orð um leið og ég vaknaði: Það er fjarskyggni til annara hnatta.

D. G.

STEFNUMARK NÝALSSINNA.
(Nokkur brot úr hugleiðingum).

I.

Vegna fráveru minnar og annara aðstæðna hefi ég ekki getað tekið þátt í störfum Félags Nýalssinna, síðan það var stofnað. Hefi t. a. m. aldrei getað setið á fundum þess. En þó að svona hafi tiltekist, þá held ég mér sé óhætt að segja, að ég hafi fylgst með áhuga á því sem gerzt hefir, innan vébanda þess og glaðst yfir þeim árangri, sem það hefir náð við erfiðar aðstæður. Mér hefir á stundum í hug komið, hve það hefir verið mikill styrkur fyrir þá fáu, sem hrifust af kenningum dr. Helga fyrir 30-40 árum og voru að reyna til að veita þeim brautargengi, að hafa slíkan bakhjall, þó ekki fjölmennari hópur væri en Félag Nýalssinna er. Enginn hugsjón, hve fögur og háleit sem hún er, nær framgangi, nema með fylgi hóps samstilltra manna. Þetta er lífslögmál, að nokkru vitað um áður með fálmkenndri viðurkenningu, en ekki skilið né skýrt líffræðilegum skilningi fyrr en í Íslenzkri heimsfræði. Eins og við mátti búast, hafa enn ekki verið stigin stór skref í starfsemi félagsins, enda aldarandinn þar hindrun í vegi. Að vísu má segja að stórt viðfangsefni, á mælikvarða félagsins, hafi í byrjun verið, að ráðast í endurprentun Nýalsbindanna. Það var aðkallandi nauðsyn, sem hefir tekist vel og giftursamlega. Yfirhöfuð má segja, þegar litið er yfir þennan stutta starfstíma félagsins, þá hafi miðað sigandi og markvisst áfram. Eiga margir þar hlut að og þó mest þeir, sem hafa lagt vinnu og fjármuni í félagsstarfið. Þetta má ekki gleymast. Trúa mín er sú að happa-samt muni þetta reynast í framtíðinni.

II.

Líklega mun mörgum finnast Nýalssinnar vera sérvitringar og skýjaglópar, sem engan gaum þurfi að gefa vegna fjarstæðukendra skoðana. Sumir munu þeir vera, sem álíta að þarna sé á ferðri mi trúmálahreying, með nokkrum frávikum frá stefnu ríkjandi trúarbragða, í líkingu við slíkar, sem komið hafa fram á ýmsum tímum. Öllum Nýalssinum er ljóst að þetta er mikill misskilningur. Íslenzk heimsfræði byggir ekki boðun sína á blindri trú án skilnings, heldur á niðurstöðum rannsókna á sviði sálarlífsins, svo sem drauma og miðilssambands, sem hafa svo varpað skýru ljósi yfir hin margvíslegu fyrirbrigði, er kölluð hafa verið dulræn, að ógleymdu eðli trúarbragðanna. Er þar fróðlegt dæmi til athugunar og samanburðar, trúarhugmyndir manna um framlífið annars vegar og það sem Íslenzk heimsfræði leggur til þeirra mála hins vegar. Það liggur í augum uppi að vísindaleg þekking á því stóra máli, væri stærsti sigur mannsandans og myndi beinlínis valda aldahvörfum í sögu mannkynsins. Um þetta sjónarmið mun enginn

ágreiningur vera. Með starfsemi spíritista hefir margt furðulegt og jákvætt verið leitt í ljós, sem styður og sannar að vissu marki hina fornu trú um ódauðleikann. En áriðandi leiðsögn, sem er að fá í Íslenzkri heimsfræði, hafa þeir ekki viðurkennt ennþá, eða að því er virðist hafnað. Ef til vill má álykta að framfaraleysið í starfi þeirra, nú um sinn, stafi af þessu og einnig að nokkru viðurkenningaleysi margra vísinda og fræðimanna á því. Sannleikurinn er, að vísindalega verður framhald lífsins ekki sannað fyrr en vitað verður til fulls, hvar bústaðir framliðinna eru og hvaða náttúrulögmál þar ríkja.

III.

Einn versti þrándur í götu, er hindrar framfarir í þessum efnunum, er tvíhyggjan. Um allar liðnar aldur hefir í trúarefnum og heimspeki verið slegið föstu að efnið sé aðskiljanlegt frá lífsorkunni og þar sé um tvo heima að ræða með sjálfstæðri tilveru. nema þá um stundarsakir hér á jörðu. Um þetta hefir mikið verið ritað af þeim mönnum, sem við þessi málefni hafa fengist, bæði fyrr og síðar. Hafa athuganir allar frá ýmsum viðhorfum, leitt í strand, því engin rökföst og viðhlýtandi svör hafa fengist er fullnægt gætu efnishyggju og andahyggju. Er svo að sjá, sem margir fræðimenn hafi þarna gefist upp og afgreitt viðfangsefnið með hinu þekktu orði "ignorabimus", þ.e. vér munum aldrei vita og að þekkingarleit mannsandans séu takmörk sett. - Til munu vera þeir menn, sem telja að áhugi á ýmsu sem gerist í sambandi við lífsorkuna, stafi af trúgirnri og jaðri við sjúklega ímyndun. Enn aðrir hafa ekki stærri hugmyndir um lífið en að það sé tilkomið fyrir tilviljun án tilgangs og jafnvel nokkurskonar slys á takmörkuðum svæðum geimsins. Svona langt hefir uppgjöfin farið með því að leysa ekki mest áriðandi og stærstu viðfangsefni mannlegs anda. Þrátt fyrir þessar ályktanir ýmsra og aðrar skyldar ríkjandi skoðanir, leitar mannsandinn í þekkingarleit sinni enn á brattann. Á öndverðri þessari öld hefur dr. Helgi Pjeturss. með rannsóknum sínum og ritstörfum leitt rök að því að efni og orka séu óaðskiljanleg í allri tilveru og þar með brotið tvíhyggjuna á bak aftur. Með þessu verki sínu hefir hann skapað hina víðfeðmu og rökföstu Íslenzku heimspeki, sem mun verða leiðarljós vísindanna í framtíðinni. Líklega eru þessi efni, á síðustu tímum að færast í víðsýnna horf hjá mörgum hugsandi mönnum. Síðasta bók Brynjólfs Bjarnasonar fyrrverandi ráðherra, "Á mörkum mannlegrar þekkingar" fjallar um þessi efni. Er þar mikinn fróðleik að finna um eldri og yngri heimspeki. Niðurstöður höfundar í lok nefndrar bókar, eru í samræmi við þennan þátt Íslenzkrar heimsfræði, sem í þessum kafla hefir verið minnst á.

framhald.

Bjarni Bjarnason, Brekku.

Tvenns konar skilningur á eðli drauma

" Yfir höfuð að tala hugsum við nætur og daga sömu hugsanir, en á nóttunni fer hið andlega starf fram á lægra sviði, og þess vegna verður vitundin að grípa til myndleturs. En því fylgir aftur, að nota verður táknmál, sem ráða má á ýmsa vegu eftir gáfnafari og reynslu dreymandans, svo og þekkingu þeirra og lærdómi, sem fást við ráðningu draumanna."

" Í draumi eru atriðin skýrð með myndum eins og kvikmyndum eða teiknimyndum og þar eð erfitt getur reynzt að lýsa samsettum hugsunum eingöngu með myndum, verður oft að umskrifa þær. Það leiðir aftur til þess að gera draumana stundum með afbrigðum ljósa en stundum aftur á móti fjarlægja hugann gersamlega því, sem draumurinn fjallaði um í fyrstu."

" Hugsýn sprettur upp af undirvitundinni, eins og draumar gera að nokkru leyti. - - Hugsýn er hæfileiki til að leggja saman tvo og tvo í undirvitundinni."

Þetta sem hér er tekið upp, stendur í bók, sem ég las nýlega, Svefn án lyfja eftir Erik Olaf Hansen í þýðingu Kristínar Ólafsdóttur læknis, og er þar verið að gera grein fyrir eðli og undirrot drauma. En þótt hvorki muni þarna vera um að ræða ógreindan höfund né ómerka bók, þá verður varla annað sagt en að þessi greinargerð sé bæði óljós og ófullnægjandi. Það má að vísu kalla það eðlilegt, að mönnum kæmi það fyrst í hug, að draumar séu eingöngu komnir upp í huga eða vitund dreymandans, því að fljótt á litið virðist annað naumast geta komið til greina. Og vitanlega skal því heldur ekki neitað, að hugsanabrautir hins sofandi manns, saga hans og minningar, hafi áhrif á það, sem hann dreymir. En sé betur aðgætt, þá eru draumar sofandi manns jafnan annað og frábrugðið hugsunum hans og reynslu, og kemur nú eftirtekt á því reyndar fram í þeim orðum, að stundum verði að " umskrifa " hugsýnirnar svo að það fjarlægi " hugann gersamlega því, sem draumurinn fjallaði um í fyrstu." En hvernig ætti nú þeirri " umskrifun " að vera varið? Og það er ástæða til að spyrja ekki einungis um það. Hvernig fer undirmeðvitundin að því að búa til þessar hugsýnir eða myndletur, sem á flestan hátt virðist vera miklu erfiðari tjáningaraðferð en í orðum? Hvað sem hver segir, þá getur vakandi maður á engan hátt látið sig sjá einar saman hugrenningar sínar á sama hátt og þegar horft er á hluti eða staði, og er þá mikil ástæða til að ætla að hin sofandi vitund, hvort sem hún er kölluð undirvitund eða eitthvað annað, geti það fremur? Ef réttilega er gerð grein fyrir því, hvað það er að sofa, þá er það um fram allt hið sama og að gleyma sér. Hugsun syfjads manns verður sljó, og þegar honum fer að

renna í brjóst, er hún orðin óvirk að mestu og því í ólíklegasta lagi til þess að geta af einum saman eigin rammleik búið það til, sem þá kemur til sögunnar, draumana. Og þegar svo þess er gætt að auki, hve draumsýnirnar eru löngum frábrugðnar því, sem dreymandinn ætlaði þær vera eða þýddi þær fyrir, þá verða þessi ólíkindi enn meiri. Horft út frá því, hvernig draumar manna raunverulega eru, verður langeðlilegast að ætla, að hugsýnirnar, þ.e. draummyndirnar, séu undirrót eða efni draumanna, en ekki hugur eða hugsanir sjálfs dreymandans.

En hvernig verða þá draumsýnir manna til, ef þær eru ekki með einhverjum hætti skapaðar af honum sjálfum?

Í umgetinni bók Svefn án lyfja, er sagt frá því að ýmsir frægir menn, sem tilgreindir eru þar, hafi stundum í svefni öðlazzt vitneskju eða skilning varðandi sumt það, sem þeim hafði ekki tekizt að afla sér í vöku, og er þar að sjálfsögðu gert ráð fyrir því, að undirvitund þeirra hafi þá komið til hjálpar. Skýringin var sú, að þegar vökuvitund þeirra var orðin þreytt á viðfangsefnum þeim, sem hver þeirra hafði verið að glíma við, hafi hin önnur vitund þeirra, undir- eða svefnvitundin, tekið við og leyst þrautirnar. En jafnvel þótt slíkt gæti staðizt að sofandi maður gæti leyst reikningsþraut, sem hann í vöku var orðinn ófær til að leysa af þreytu, þá kemur slíkt ekki til greina, er um það er að ræða, sem skynjun manns nær á engan hátt til. Það er eins og allir ættu að geta séð, með öllu óskynsamlegt að tala um undirvitund varðandi það, sem einstaklingnum var með öllu ómögulegt að afla sér vitneskju um sjálfur. Þar getur ekki annað komið til greina en að þiggja af einhverjum öðrum. Og hvort verður það þá ekki eina leiðin til að skilja draumskynjanirnar? - Það hefði í rauninni aldrei átt að þykja fráleitara en ýmislegt annað, sem menn hafa hugsað sér í þessu sambandi, að heili manns geti verið sendistöð eða þá móttökutæki, en þegar það má heita fullkomlega sannað, að hugsanaflutningur eigi sér stað, þá ætti slíkt að fara að geta blasað hér við sem hin eðilegasta skýring. Og þegar svo þess er gætt, sem þegar var vikið að, ósamkvæmni draummyndanna og þess, sem sofandinn þýðir þær fyrir, þá verður sú skýring enn sjálfsagðari. Það kemur ekkert eins vel heim við sjálfa draumana og einmitt það, að þeir séu fyrst og fremst til orðnir fyrir samskynjanir manna á milli, og verður þá nú að vísu að hafa í huga fleiri staði en þessa jörð, sem við byggjum.

Það fer nú bráðum að verða hálf öld liðin síðan út fór að koma bók sem gefið var heitið Nýall, og var höfundur hennar dr. Helgi Pjeturss. Þótti víst mörgum sú bók vera nýstárleg, og hrifust víst ýmsir af þeim kenningum, sem hún flutti. Sá skilningur, að líf jarðarinnar sé einungis þáttur í óprotlegu alheimslífi, var svo

stórkostlegur, og í svo beinu framhaldi af því sem best hafði verið hugsað í heimsfræði og öðru, að margir gáfaðir menn hlutu að hrífast af. En þrátt fyrir þá hrifni, sem einkum mun hafa átt sér stað stað meðal ungra og óforpokaðra manna, þá hefur þessari kenningu enn ekki orðið sigurs auðið. Enn grúfir að mestu yfir þessi þoka dulrænu eða undirvitundartrúar. En hvort er nú samt ekki verið að nálgast hinar nýölsku niðurstöður, stjörnu - líffræðina? Þó að sumir kunni að vilja kalla það hjáróma athæfi að hafa orð á þessum kenningum, þá er nú miklu meira en var fyrir svo sem 20 árum talað um íbúa annarra hnatta og sambönd við þá. Og þótt enn hafi fræðimönnum hér ekki auðnast að setja þetta tal í samband við það, sem að hinu leytnu hefir færst fram varðandi athuganir á draumum og viðurkenning hugsanaflutnings, þá gæti svo farið fyrr en varir að nauðsynleg tengsl fari að verða þar á milli. Það sem verða þarf og verða á er, að heimsfræði, líffræði og sálarfræði verði í fullkomnum tengslum hver við aðra, því að þá mundi geta farið að birta til hér á jörðu. Það sem verða á er að menn viti það og læri að færa sér þá vitneskju í nyt, að " það sem þúsundir milljóna hafa haldið vera líf í andaheimi eða goðheimi, er lífið á öðrum hnöttum ". En til þess að það geti orðið, verða menn að hætta að trúá á undirvitund og annað slíkt, en láta sér skiljast þess í stað, að endurnæring slík sem svefninn veitir, getur ekki orðið án þess að eitthvað sér þar, sem endurnærir, rétt eins og það, að skynjan eigi sér ekki stað, án þess að eitthvað hafi verið skynjað. Að menn búi sér til skynjanir af engu og þiggi vitneskjur án þess að um vitneskjugjafa hafi verið að ræða. Það ættu allir að geta séð, að er ekki annað en rökreysa.

Alþýðublaðið 28. des. 1966

Þorsteinn Jónsson
á Úlfsstöðum

FÉLAGATAL NÝALSSINNA.

Fyrst eru taldir þeir sem greitt hafa gjöld sín fram yfir 1960, enda flestir þeirra skuldlausir fyrir síðastliðið ár.

Ásgeir Hólm, Klapparstíg 40, Reykjavík.

Ásgeir Sigurjónsson, Dalvík, Eyjafirði.

Ásgrímur Jósepsson, Bjarkargötu 8, Reykjavík.

Áslaug Steinsdóttir, Úlfsstöðum, Borgarfirði.

Ásmundur Guðbjörnsson, Bólstaðarhlíð 27, Reykjavík.

Ásta Einarsdóttir, Vestmannabraut 51, Vestmannaeyjum.

Ásdís Þorsteinsdóttir, Skálpastöðum, Borgarfirði.

Baldur Kristjánsson, Ytri Tjörnum, Eyjafirði.

Benedikt Björnsson, Þingholtsstræti 15, Reykjavík.

Bergsteinn Jónsson, Háaleitisbraut 20, Reykjavík.

Bjarni Bjarnason, Brekkubæ, Hornafirði.

Björn Árnason, Laugalæk 42, Reykjavík.

Eggert Loftsson, Laugarnesvegi 106, Reykjavík.

Einar Guðmundsson Kvígindisfirði, Múlasveit, austur-Barðarstr.

Elf Jóhannesson, Bjarnhólastíg 9, Kópavogi.

Elsa G. Vilmundardóttir, Safamýri 40, Reykjavík.

Eyjólfur Kristjánsson, Brúarósi, Kópavogi.

Eyþór Gunnarsson, Stórholti 41, Reykjavík.

Flosi Björnsson, Kvískerjum, Öraefum.

Friðþjófur Þorsteinsson, Fossvogsbletti 42, Reykjavík.

Frímann Frímamsson, Hávallagötu 15, Reykjavík.

Guðlaugur Ketilsson, Skipholti 18, Reykjavík.

Guðmann Ólafsson, Skálabrekku, Þingvallasveit

Guðmundur Jóh. Guðmundsson, Urðarstíg 7a, Reykjavík.

Guðmundur Jónsson, Kópsvatni, Hrunamannahreppi, Árnassýslu.

Guðmundur Kristinsson, Sólheimum 27, Reykjavík.

Guðmundur Kristinsson, Bankavegir 4, Selfossi.

Guðmundur Sveinsson, Bifröst, Borgarfirði.

Guðmundur Þorsteinsson, Klafastöðum, Borgarfirði.

Guðni Daníelsson, Háveg 9 a, Kópavogi

Guðrún Olga Ágústsdóttir, Laugavegi 34 a, Reykjavík.

Guðrún Emilsdóttir, Brúarósi, Kópavogi.

Guðrún Guðjónsdóttir, Njálsgötu 71, Reykjavík.

Guðrún Elsa Þorsteinsdóttir, Úlfsstöðum, Borgarfirði.

Hafsteinn Kristinsson, Bankavegi 4, Selfossi.

Hálf dán Eiríksson, Vesturgötu 54 a, Reykjavík.

Halldór Halldórsson, Drápuhlíð 12, Reykjavík.

Haraldur Jónsson, Laugavegi 155, Reykjavík.

Haukur Sigtryggsson, Selvogsgötu 21, Hafnarfirði.

Helga Bærings, Bergstaðarstræti 25 b, Reykjavík.

Helgi Jónsson, Sogavegi 112, Reykjavík.

Hreinn Steingrímsson, Ljósvallagötu 8, Reykjavík.

Hulda Valdimarsdóttir, Víðimel 23, Reykjavík.

Haukur Jónsson, Hafnarstræti 19, Reykjavík.

Ingileif Ólafsdóttir, Snorrabraut 38, Reykjavík.

Ingvar Agnarsson, Hábraut 4, Kópavogi.

Jósep Halldórsson, Álfhólsvegi 56, Kópavogi.

Jón Gunnar Árnason,

Kjartan Jóhannsson, Bólstaðarhlíð 36, Reykjavík.

Kjartan Kjartansson, Fellsmúla 10, Reykjavík.

Krístín Guðmundsdóttir, Garðastræti 4, Reykjavík.

Krístín Ólafsdóttir, Bergstaðastræti 9, Reykjavík.

Krístín Sigurðardóttir, Austurbrún 2, Reykjavík.

Krístinn Guðmundsson, Sólheimum 27, Reykjavík.

Kristleifur Þorsteinsson, Húsafelli, Borgarfirði.

Kristrún Guðjónsdóttir, Mykjunesi, Holtum, Rang.

Kristrún Jónsdóttir, Grettisgötu 55 C, Reykjavík.

Krístján Baldursson, Öldugötu 57 4.h. Reykjavík.

Lúðvík Ásgrímsson, Úthlíð 10, Reykjavík.

Lúther St. Krístjánsson, Holtagerði 57, Kópavogi.

Magnús Sigurðsson, Grafarbakka, Hrunamannahreppi, Árn.

Magnús Þorsteinsson, Vatnsnesi, Grímsnesi, Árn.

Málfríður Einarsdóttir, Rauðalæk 14, Reykjavík.

Margrét Björnsdóttir, Grettisgötu 45,A, Reykjavík.

Margrét Jóhannesdóttir, Meðalholti 14, Reykjavík.

Ólafur Jóhannesson, Grundarstíg 2, Reykjavík.

Ólafur Halldórsson, Háabarði 10, Hafnarfirði.

Páll H. Árnason, Þórlausgerði, Vestmannaeyjum.

Páll Björnsson, Fagurhólsmýri, Örfæum.

Páll Sigbjörnsson, Hvassafelli, Egilsstöðum.

Ragnheiður Sigjónsdóttir, Brekkubæ, Hornafirði.

Ragnar V. Sturluson, Snorrabraut 42, Reykjavík.

Samúel D. Jónsson, Fossvogsbletti 13, Reykjavík.

Sigfús Kristinsson, Bankavegi 4, Selfossi.

Sigjón Bjarnason, Brekkubæ, Hornafirði.

Sigurður Guðmundsson, Meistaravöllum 5, Reykjavík.

Sigurður B. Jónsson, Grundargerði 31, Reykjavík.

Sigurður F. Ólafsson, Skaftahlíð 5, Reykjavík.

Stefán Guðmundsson, Hólum, Dýrafirði.

Stefán Halldórsson, Hlöðum, Hörgárdal.

Stefán Thorarensen, Skólavörðustíg 21, Reykjavík.

Steinar Pálsson, Hlíð, Gnúpverjahreppi, Árn.

Steindór Jónsson.

Steingerður Þorsteinsdóttir, Sólheimum 23, Reykjavík.

Sveinbjörn Benteinsson, Draghálsi, Borgarfirði.

Sveinbjörn Þorsteinsson, Skálholtsstíg 2, Reykjavík.

Sveinn Haraldsson, Þingholtsstræti 22 A, Reykjavík.

Sveinn Vík. Þórarinsson, Úlfsstöðum, Borgarfirði.
Sturlaugur Jónsson, Bergstaðastræti 14, Reykjavík.

Trausti Laufdal Jónsson, Hólmgarði 20, Reykjavík.
Tryggvi Guðbjörnsson, Flókagötu 65, Reykjavík.

Valdimar Guðlaugsson, Safamýri 33, Reykjavík.
Þorbergur Jónsson, Prestsbakka, Síðu.
Þorsteinn Guðjónsson, Sólheimum 23, Reykjavík.
Þorsteinn Jónsson, Úlfsstöðum, Borgarfirði.

Þessir hafa ekki greitt eftir 1960, en hafa þó ekki tilkynnt úrsögn sína.

Aðalsteinn Jónsson, Aðalstræti 9, Ísafirði.
Ágúst Guðmundsson, Stóra Hofi, Rangárvallasýslu.
Björgvin Júlíusson, Hólsgerði, Saurbæjarhreppi, Eyjafirði.
Guðmundur Egilsson, Hofteig 16, Reykjavík.
Guðmundur Þorláksson, Seljabrekku, Mosfellssveit.
Helgi Hallgrímsson, Droplaugarstöðum, Fljótsdal, N. Múl.
Hilmar Skagfield, Boulevard, Tallajasse, Bandaríkjunum
Ingi K. Jóhannsson, Skipasundi 11, Reykjavík.
Jóna S. Ásbjörnsdóttir, Rauðalæk 69, Reykjavík.
Kristján Sigurðsson, Rauðalæk 9, Reykjavík.
Magnús Kristjánsson, Útey, Laugardal, Árnassýslu,
Matthías Magnússon, Selfossi.
Nicolai Bjarnason, við Kaupfélagið Þór, Hellu, Rang.
Ólafur Guðmundsson, Ásgarði, Ísafirði.
Ólafur Ólafsson, Hallsteinsnesi, Austur Barðastrandasýslu
Ólafur Sigurjónsson, Tjarnargötu 6, Keflavík.
Óskar Pétursson, Skammbeinsstöðum, Rang,
Ragnar Hansson, Vík í Mýrdal.
Sigríður Kristófersdóttir, Laugateigi 56, Reykjavík.
Sigurður Þ. Þorláksson, Raufarhöfn.
Sigurjón Sigurðsson, Þaravöllum, Borgarfirði.
Stefán Guðmundsson frá Þvottá.
Svana Þorsteinsdóttir
Þorsteinn Kristinsson, Sogavegi 182, Reykjavík.
Þorsteinn J. Þorsteinsson,

Nokkrir hafa sagt sig úr og nefnum við þá ekki.

Látnir félagsmenn.

Björn Þorsteinsson, Granaskjóli 4, Reykjavík. - 1958.
Elín Hjartardóttir, Austurvegi 59, Selfossi. - 1955.

Fríða Hallgrímsdóttir, Hverfisgötu 43, Reykjavík. - 1959.
 Gundela Deutsekländer, Baldursgötu 18, Reykjavík. - 1956.
 Guðrún Jensdóttir, Faxaskjóli 16, Reykjavík. - 1965.
 Hallbjörn Halldórsson, Hverfisgötu 21, Reykjavík. - 1958.
 Hannes Guðlaugsson, Urðarstíg 8 A, Reykjavík. - 1953.
 Hermann Wendel, Gunnarssundi 6, Hafnarfirði - 1965.
 Ingimar Vilhjálmsson, Hamraendum, Borgarfirði. - 1959
 Jón Sigurðsson, Hverfisgötu 108, Reykjavík. - 1966.
 Kristín Brandsdóttir, Skothúsavegi, 15, Reykjavík. - 1959.
 Loftur R. Gunnarsson, Bergþórugötu 55, Reykjavík. - 1953.
 Magnús Þ. Öfjörð, Gaulverjabæ, Árnassýslu. - 1958.
 Ragnar Eyjólfsson, Hlíð, Djúpvaggi, - 1965.
 Sigríður Björnsdóttir, Selfossvegi 5, Selfossi. - 1964.
 Soffía Stefánsdóttir, Raufarhöfn. - 1953.
 Stefán Nikulásson, Gunnarssundi 6, Hafnarfirði. - 1957.
 Sveingerður Sveinsdóttir, Klapparstíg 35, Reykjavík. - 1955.
 Valdimar Lang, Brekkugötu 11, Hafnarfirði. - 1964.
 Þorsteinn Jóseppson, Bollagötu 9, Reykjavík. - 1967.
 Þorsteinn Þorsteinsson, Húsafelli, Borgarfirði - 1962.
 Þórarinn Þorleifsson, Skúfi, A-Hún.

Rekstrarreikningur Pr. 31/12 1966.

	Inn.	Út.
Sjóðreikningur	620.246.74	620.246.74
Bankareikningur	95.320.77	88.190.79
Félagsgj. reikningur		42.600.-
Gjafa og áheita reikningur		15.000.-
Nýalsreikningur	442.411.84	105.358.65
Áhaldareikningur	8.000.-	
Inneign félagsmanna	186.500.-	366.500.-
Íslensk stefna	2.340.-	1.065.-
Félagsblaðið	17.176.-	585.-
Vaxtareikningur		1.387.69
Kostnaðarreikningur	17.326.24	355.-
" húsaleiga	23.040.-	
<u>Höfuðstólsreikningur</u>		171.072.72
	<u>1.412.361.59</u>	<u>1.412.361.59</u>
Sjóðreikningur	115.825.17	115.825.17
Bankareikningur	118.698.84	42.500.-
Vízileignareikningur	57.500.-	57.500.-
Félag Nýalssinna	130.000.-	
Vaxtareikningur		9.825.17
Gjafa og áheitareikningur		106.000.-
<u>Byggingarsj. Stjórnus. st.</u>		90.373.67
	<u>1.834.385.60</u>	<u>1.834.385.60</u>
<u>Ágóði félagssj.</u>		785.45
<u>Ágóði Byggingarsj.</u>		<u>115.825.17</u>

Efnahagsreikningur 1966.

	Eignir	Skuldir
Sjóðreikningur	0.00	
Bankareikningur	7.129.98	
Tímaritsr. Ísl. stefna	1.275.-	
Nýalsreikningur	337.053.19	
Húsgagnareikningur	6.400.-	
Inneign félagsmanna		180.000.-
<u>Höfuðstólsreikningur</u>		<u>171.858.17</u>
	<u>351.858.17</u>	351.858.17
Sjóðsreikningur	0.00	
Bankareikningur	76.198.84	
Félag Nýalssinna	130.000.-	
<u>Byggingarsj. Stjórnus. st.</u>		<u>206.198.84</u>
	<u>558.057.01</u>	<u>558.057.01</u>

Endurskoðendur:
 Halldór Halldórsson
 Elsa G. Vilmundardóttir

Sigurður F. Ólafsson
 gjaldkeri.

KRAFTUR FRÁ STJÖRNUNUM.

(Erindi).

Vér þurfum að átta oss betur á því, að undirstöðulögmál heimssmíðarinnar eru flutningur á orku, og að lífið sjálft er þar engin undantekning.

Helgi Pjeturss.

I.

Það var tilkynnt, að hér skyldi rætt um kraft frá stjörnunum, og kynni einhverjum að detta í hug að þar hljóti að vera um eitthvert fágæti að ræða. Væri talað um að sýna ætti jurtir eða annað slíkt frá öðrum hnöttum, þá mætti það kallast fágæti. En þegar um er að ræða kraft frá öðrum hnöttum, þágegnir öðru máli. Í rauninni er ekki hægt að ræða um neinn kraft án þess að rætt sé um kraft frá stjörnum eða stjörnu. Á stjörnunum og í sambandi við stjörnurnar er allt, sem tilveran hefir að geyma. Stjörnurnar og sambandið á milli stjarnanna er allt það, sem til er, og ber þá auðvitað að muna eftir því, að jörðin okkar er ein meðal stjarnanna. "Ó, himinstjarnasem vér troðum fótum," segir Einar Benediktsson í kvæði einu. Allt, sem maður skynjar eða verður var við tilheyrir því stjörnu og er tilorðið fyrir sambönd milli stjarna. Þannig eiga nálega allar hreyfingar á yfirborði jarðarinnar, stormar, straumar og annað slíkt. Rót sína að rekja til sólarinnar, sem einnig er stjarna meðal ótalmargra annara stjarna. Allt er þetta því tilorðið fyrir sambandskraft eða kraftflutninga frá einni stjörnu til annarar, og ber þó reyndar að muna, að sjálf jörðin á þar sinn þátt í að móta fyrirbærin. Og það er ekki einungis, að allt sem gerist á yfirborði jarðar, sé sambandsfyrirbæri, heldur er svo einnig um sjálfa jörðina og þá auðvitað hverja aðra stjörnu. Án þess alsambands, sem aðdráttarkrafturinn er, og

hreyfing stjarnanna á brautum sínum er bundin við, hefðu sjálfar stjörnurnar ekki getað orðið til né þá heldur nokkur annar hlutur, og er gott að hafa þetta í huga, þegar rætt er um lífið og eðli þess. Eða er sennilegt, að það eitt geti verið undanskilið þessu allsherjarlög máli kraftflutninganna á milli stjarnanna, sem auk þess að valda atburðum á yfirborði stjarna eru einnig stjarnskapandi?

Það mun nú að vísu vera játað að án kraftflutninga frá sól hefði hér aldrei komið fram líf. En þar sem sá kraftur er auðsjáanlega ekki fullnægjandi til þess að skapa líf, þá verður óhjákvæmilegt að leita enn annara sambanda. Eða getur nokkur sýnt fram á, að steinarnir eða þetta, sem jörðin var í árdaga, hafi getað af einum saman eigin rammleik hafist til þess, sem maðurinn nú er og aðrar myndir lífsins?

II.

Ef borið er saman við það, sem vitað var fyrir svo sem hálfu árbúsundi, þá verður ekki annað sagt en að mikið hafi áunnist í þekkingarátt. Þannig vita menn nú það, sem þegar var að vikið en menn vissu ekki þá, að jörðin, sem þeir byggja, er ein meðal stjarnanna og að stjörnurnar hinsvegar eru sólir og jarðir svo margar, að engri tölu verður á komið. Um lífið á jörðinni vita menn nú einnig mjög mikið fram yfir það, sem vitað var áður. Þannig vita menn nú, að það hefir þróast fram frá líttilli byrjun, og um starfsemi þess í hverjum einum vita þeir einnig mjög mikið. Menn vita nú það, sem þeir ekki vissu fyrir hálfu árbúsundi, að hver maður, er samsettur af mörgum lifandi einstaklingum, og um byggingu þessara smáu einstaklinga, frumanna, vita þeir einnig margt. En þó að menn viti þetta og ótalmargt fleira, þá má nefna eitt, sem þeir ekki vita, og má það þó furðulegt heita. Menn vita það ekki enn, hversvegna þeir þurfa að sofa, og þó vita þeir að sú þörf er jafnvel ennþá brýnni en það að nærast. Menn vita það með öðrum orðum, að sé einhverjum algjörlega varnað svefns, þá dregur það hann fyrr til dauða en vöntun matar og drykkjar. En hversvegna það er, vita þeir ekki, eins og ég sagði, og er ég þá kominn að því, sem við Nýalsinnar teljum okkur vita fram yfir aðra. Við segjum, að svefninn sé nauðsynlegur af því að þá veitist lifundunum kraftur, sem hvorki stafi frá jörð né sól, heldur öðrum og miklu fjarlægari stjörnum. Kenning Nýals er sú, að það sem veitist með svefninum og ekki verður lifað án, sé kraftur, sem stafi æ frá lífheimum annara stjarna og segja megi því, að sé lífið sjálft. --- Menn vita það nú þegar, að með mat og drykk veitist þeim það, sem fer til að byggja líkama þeirra, og að kraftur þeirra efna losnar úr læðingi eða brennur við súrefnistöku öndunarinnar. Menn vita það nú þegar, að það er kraftur frá sól, sem brennur í öllu lífsstarfi þeirra. En hér er það fyrst vitað, að með svefninum veitist aftur á móti þetta, sem stillir þann bruna í það ákveðna form, sem lífsstreymi hvers einstaklings er. Og hér er það nú, að sjá má fram á það, hvernig hið líflausa efni jarðarinnar gat hafist þannig, að vatn, loft og grjót varð að mönnum. Einnig þar var hann að verki sá kraftur, sem endurnærir sofandann. Og hvað skyldi svo endurgjaldið vera, sem jörðin greiðir þangað, sem lífið kom henni og er alltaf að koma? Endurgjald jarðarinnar til hinna öflugri lífstöðva stjarnanna eru einstaklingar þeir, sem á jörðinni hafa lifað, og er sjálfum einstaklingunum það fyrir beztu, að sú endurgreiðsla verði með sem mestum vöxtum. Leið einstaklingsins héðan liggur til annara stjarna, og ætti það að liggja ljóst fyrir, þegar heimssamband lífsins hefir verið fundið.

III.

"Tvískipt er líf vort, svefn á sína heima _____
verulegs geigvæns veldi geisimikið.
Lífsandi bærast léttum svefnis í draumum. ----
Þeir skilja vora veru í tvennt, þeir verða
vor önnur helft og ævistunda vorra."

Þannig segir í upphafi kvæðis eftir Byron, sem Steingrímur Thorsteinson hefir þýtt á Íslenzku, og er þar vikið að því, að draumar séu veruleiki. Á tilsvarendi hátt við það, sem verður við umskipti dags og nætur, eru umskiptin frá svefni til vöku og frá vöku til svefnis. Á tilsvarendi hátt við það, að nóttin opnar manni sýn til fjarlæggra stjarna um leið og hún byrgir að mestu hið nálæga umhverfi hans, opnar svefninn sýn til annarlegra veralda, sem koma fyrir sjónir á sama hátt og raunveruleiki vökunnar. Og hvort skyldi nú ekki vera þar svo sem virðist? Skyldi hún ekki vera veruleiki líkt og stjörnurnar eru veruleiki engu síður en jörðin þessi veröld, sem svefninn leiðir í ljós, svefninn, sem kalla mætti vitundarrökkur einstaklingsins? Það væri að minnsta kosti í hinu ágætasta samræmi við sjálfa draumana eða það, hvernig þeir eru í raun.

Eins og kunnugt er, þá hafa að víst komið fram margskonar kenningar um eðli drauma, og munu þær flestar eða allar hafa verið tilraunir til að sanna hið gagnstæða þessu. Hinn ríkjandi skilningur varðandi eðli drauma hefir lengi verið á þann veg, að þeir séu eingöngu vitundarfóstur hins sofandi manns, og er ekki úr vegi að minna á, að skilningur manna á stjörnunum var lengi vel nokkuð hliðstæður því. Eins og ég hefi þegar vikið að, þá vissu menn það ekki mestan hluta af ævi mannkynsins, að stjörnurnar eru samskonar veruleiki og jörðin, en settu hinsvegar í samband við þær sumt það, sem þeir einnig settu í samband við draumana. Stjörnuspádóma og draumaspádóma hafa menn lengi stundað, og ætti nú öllum að geta verið ljóst, að þar er ekki um að ræða þekkingu á því eða skilning, hvað stjörnurnar raunverulega eru né heldur draumarnir. En þó að naumast verði sagt, að menn séu nú loks farnir að nálgast þann skilning á draumum sínum, sem sambærilegur væri við þann skilning, sem þeir þegar hafa öðlast á raunveruleik stjarnanna, þá hvað þar nú hinn frægasti og um leið fráleitasti heilaspuni vera farinn að víkja. Menn eru nú jafnvel farnir að nálgast þann skilning, að hugsanaflutningur eða fjarhrif kunni stundum að eiga nokkurn þátt í draumum sínum. En það sem hinn nýalski skilningur byggist á, er að sjá fram á þetta miklu gjör. Að gera sér ljóst, að draumsýnir eru jafnan ókunnugar manni úr vöku, af að gera sér ljóst, að sjálfur er líka hinn sofandi maður með öllu ófær til þess að búa sér til skynjanir; og af að gera sér það ljóst, að sumt það, sem ber fyrir í draumi, getur ekki átt sér stað á þessari jörð, hlaut það að verða meginskilningur á eðli drauma, að þeir séu jafnan að einhveju leyti sýn til fjarlæggra stjarna. Var þetta upphaf að því að uppgötva hinn lifandi kraft, sem stafar æ hingað frá öðrum stjörnum og endurnærir sofendurna til lífs. Og það sem hér er um að ræða, er að fullkomna skilninginn á þessu efni í líkingu við það, sem sjón manna til sólstjarnanna hefir verið fullkomnuð, því að með aukning þess skilnings mundi hér einnig verða aukning þess magns, sem að lífinu stendur og öll heill er svo mjög komin undir. Og skilyrði þeirrar skilningsaukningar er nú einmitt að muna þetta, sem talað var um hér í upphafi. Það sem muna ber svo að dæmið verði rétt sett upp þegar í byrjun, er að stjörnurnar og sambandið á milli stjarnanna er allt það, sem til er. Það getur aldrei verið um kraft að ræða, nema kraftinn frá stjörnunum.

Þorsteinn Jónsson.